

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Economische Zaken, belast met het voorbereidende onderzoek van dit voorstel van wet, heeft de eer verslag uit te brengen in de vorm van een lijst van vragen met de daarop gegeven antwoorden. Met de vaststelling van het verslag acht de commissie de openbare behandeling van het wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
Vermeij

De griffier van de commissie,
Franke

- Nr. Vraag**
- 1 Hoeveel bedrijven doden palingen, hoeveel van deze bedrijven hebben inmiddels de benodigde bedwelmingapparatuur geïnstalleerd en gebruiken deze ook en hoe staat het met optreden door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) tegen bedrijven die dit nog niet doen?
 - 2 Kunt u aangeven hoeveel bedrijven meerval doden en hoeveel van deze bedrijven inmiddels de hiervoor ontwikkelde welzijnsvriendelijkere bedwelming hebben ingevoerd?
 - 3 Hoe staat het met het ontwikkelen van bedwelming- en dodingsmethoden voor andere vissoorten? Hoeveel budget had het Wageningen UR instituut IMARES hier de afgelopen vier jaar voor en hoeveel is hiervoor de komende vier jaar beschikbaar? Hoe wordt het wegvallen van de onderzoeksbijdragen van het Productschap Vis opgevangen?
 - 4 Uit het rapport «Welzijn en bedwelmen van krabben en kreeften: een literatuurstudie» van IMARES (mei 2015) blijkt dat er nog onvoldoende kennis is om het doden van krabben en kreeften op een acceptabele manier uit te voeren. Hoe staat het met verder onderzoek hiernaar en gaat dit gestimuleerd worden?
 - 5 Welk deel van de visserijbegroting is gereserveerd om onderzoek uit te voeren naar het verminderen van leed tijdens de wildvangst en het bedwelmen en doden van uit het wild gevangen vissen, krabben en kreeften aan boord van schepen?
 - 6 Wat is uw inzet om het welzijn van kweekvissen te verbeteren en hoeveel budget is hiervoor gereserveerd in 2017?
 - 7 Welk deel van de begroting is vrijgemaakt om de uitvoering van de invasieve exoten strategie op een humane manier, dus rekening houdend met het welzijn van de invasieve dieren zoals is opgedragen vanuit de EU, te realiseren?
 - 8 Welk deel van de begroting is gereserveerd om illegale handel van inheemse vogelsoorten aan te pakken?
 - 9 Hoeveel inkomsten worden komend jaar verwacht uit de btw op diergeneeskundige handelingen voor huisdieren en wat heeft dit opgeleverd de afgelopen vijf jaren?
 - 10 Wat is uw inzet voor het welzijn van dieren in dierentuinen en dolfinaria in 2017 en hoe groot is het budget dat hiervoor wordt ingezet?
 - 11 Wat zijn de kosten van de inzet van ambtenaren van de handhaving van handel in flora en fauna?
 - 12 Kunt u aangeven wat uw operationele doelen zijn die worden beoogd met de begroting voor aankomend jaar op het gebied van verbetering van het dierenwelzijn binnen de kweekvissector?
 - 13 Kunt u aangeven hoeveel budget er gaat naar onderzoek over het welzijn van vissen en het verbeteren van het welzijn van vissen?
 - 14 Kan de regering aangeven welk deel van de visserijbegroting gereserveerd is om onderzoek uit te voeren naar het verminderen van leed tijdens de wildvangst en het bedwelmen en doden van uit het wild gevangen vissen, krabben en kreeften aan boord van schepen?
 - 15 Welk bedrag is er in 2017 gereserveerd voor de inzet tegen de dolfijnenslachten in Japan en op de Faeröer?
 - 16 Wat is de inzet van Nederland om de lijst van bedreigde Europese vissoorten te verlagen en hoeveel budget is hiervoor uitgetrokken?
 - 17 Over hoeveel budget zal het Ministerie van Economische Zaken in 2017 beschikken voor beleidsondersteunend onderzoek op het gebied van dierenwelzijn?
 - 18 Hoeveel geld is er gereserveerd om in 2017 de illegale puppyhandel tegen te gaan?

- Nr. Vraag**
- 19 In hoeverre zijn de overleggen die het Ministerie van Economische Zaken met de online handelsplaatsen voert over het terugdringen van impulsaankopen van huisdieren vruchtbaar?
- 20 Hoeveel robuuste verbindingzones zijn er gerealiseerd en hoeveel staan er nog op de planning? Welke knelpunten ziet u bij de aanleg en op welke wijze kunnen deze knelpunten opgelost worden?
- 21 Op welke manier en met welk budget ben u van plan natuur in steden en op bedrijventerreinen te versterken? Hanteert u daarbij de VN-norm van 48 vierkante meter groen per stads-/dorpsbewoner?
- 22 Op welke wijze wordt het beschikbare budget voor Internationale Biodiversiteit in 2017 en 2018 besteed?
- 23 Welke kwantificeerbare natuurdoelstellingen hanteert u voor de begroting 2017?
- 24 Welk bedrag heeft u gereserveerd voor de bescherming van haaien en roggen in de Noordzee?
- 25 Wat waren de kosten in 2016 voor het doden van ganzen en wat is het effect hiervan op de ganzenpopulatie?
- 26 Is er in 2017 geld beschikbaar gesteld voor de opvang van wilde dieren?
- 27 Kan de regering toelichten in hoeverre de subsidie voor de brede weersverzekering per lidstaat verschilt, wat wordt aangegeven in de antwoorden op de feitelijke vragen over het belastingplan (Kamerstuk 34 552, nr. 14, p. 99)
- 28 Kan de regering het bedrag van 4 miljoen euro opbrengstendering door uitzonderen brede weersverzekering van assurantiebelasting specificeren (Kamerstuk 34 552, nr. 14, p. 99), want op basis van de maximale toegekende subsidies (9 miljoen euro) zou het gaan om 13,5 miljoen euro totale premie, waarop 21 procent belasting betaald wordt en dus uitkomt op 2,835 miljoen euro?
- 29 Is de regering bereid om ervoor te zorgen dat de assurantiebelasting op de brede weersverzekering in lijn wordt gebracht met deze belasting in andere Europese landen ten behoeve van een gelijk speelveld?
- 30 Wanneer verwacht de regering de interpretatieve verklaring van de Europese Commissie over de veredeling van planteigenschappen en is de regering bereid de Kamer hierbij te betrekken voordat Europees over de opzet van de Europese Commissie gesproken wordt? Kan de regering een inschatting geven van het vervolgtraject omtrent de interpretatieve verklaring, en hoe deze concreet gaat bijdragen aan het scheppen van rechtszekerheid voor de Nederlandse veredelingssector?
- 31 Kunt u een stand van zaken geven ten aanzien van het wetsvoorstel dieraantallen en volksgezondheid? Welke onderzoeken ten behoeve hiervan lopen nog?
- 32 In hoeverre zal de herziening van het Europese Meerjarig Financieel Kader en de regels voor de EU-begroting naar verwachting gevolgen hebben voor de Europese geldstromen op het terrein van landbouw en visserij?
- 33 Kunt u aangeven wanneer de ingestelde interdepartementale werkgroep ten aanzien van de Voorlichting van de Raad van State over de doorberekening van kosten voor het toezicht, handhaving en keuring (zie het antwoord op feitelijke vraag 172 over de begroting Economische Zaken voor het jaar 2017, onderdeel Energie, Economie en Innovatie) gevraagd is haar advies op te leveren? Bent u bereid erop aan te dringen dat dit advies nog meegenomen kan worden in de Najaarsnota, of laat u deze budgettaire consequenties voor een volgend kabinet?

- Nr. Vraag**
- 34 Hoeveel inkomsten verwacht de staat komend jaar uit btw op diergeneeskundige handelingen en hoeveel btw hebben diergeneeskundige handelingen opgeleverd de afgelopen vijf jaren?
- 35 Heeft het Ministerie van Economische Zaken een taakstelling opgelegd gekregen als gevolg van de in de Miljoenennota voor het jaar 2017 genoemde ruilvoetgevallen (zie ook Kamerstuk 34 550, nr. 31, vraag 2)? Zo ja, hoe groot is de ruilvoettaakstelling voor het Ministerie van Economische Zaken?
- 36 Kunt u aangeven wat de opdracht is van de ingestelde interdepartementale werkgroep ten aanzien van het advies van de Raad van State over de doorberekening van kosten voor toezicht, handhaving en keuring (zie antwoord op feitelijke vraag 172 over de begroting Economische Zaken onderdeel Energie, Economie en Innovatie)?
- 37 Kunt u aangeven hoe het deel van de crisisgelden van 23 miljoen euro toegezegd aan de varkenshouderij ingezet gaan worden?
- 38 Hoe staat het per diersector met de plannen van nieuwe producenten- en bedrijfsorganisaties om via algemeen verbindend verklaren van regelingen heffingen op te leggen voor zaken als onderzoek en diergezondheid?
- 39 Welke plannen voor algemeen verbindend verklaringen zijn er tot nu toe besproken, welke dierenwelzijnsonderwerpen zaten/zitten er in die plannen, en wat zijn de belemmeringen bij de organisaties en bij de overheid waardoor er nog geen algemeen verbindend verklaarde regelingen zijn?
- 40 Bent u bereid om gegevens beschikbaar te stellen waarover het Rijk beschikt bij verzoeken voor Algemeen Verbindend Verklaringen door producten- of brancheorganisaties? Onder welke voorwaarden is dit mogelijk?
- 41 Hoe gaat het probleem voor de tuinbouwsector opgelost worden dat er geen heffing bij alle partijen in de sector opgelegd kan worden nu de tuinbouwsector alleen de adressen heeft van de tuinbouwbedrijven die zich bij de sectororganisatie hebben aangesloten en de adressen van de niet-aangeslotene bedrijven om privacy redenen niet van de overheid kan krijgen, en hoe zullen vergelijkbare problemen bij de dierlijke sectoren voorkomen gaan worden?
- 42 Kunt u een overzicht geven van het budget voor beleidsondersteunend onderzoek (waarmee beleidsvragen vanuit de politiek of maatschappij beantwoord kunnen worden) van de afgelopen tien jaar, daarbij van de afgelopen vijf jaar tevens een overzicht geven welke onderzoeken daaruit gefinancierd zijn en uitsplitsen wat er is onderzocht, wat de aanleiding daarvoor is geweest, door wie het is onderzocht en waar het resultaat van het onderzoek is te vinden?
- 43 Klopt het dat voor 2017 helemaal geen budget meer is gereserveerd voor beleidsondersteunend onderzoek inzake de veehouderij?
- 44 Is beleidsondersteunend onderzoek van belang voor de kwaliteit van het beleid en moet er daarom een budget zijn voor dergelijk onderzoek?
- 45 Wat was het gemiddelde budget voor beleidsondersteunend onderzoek in de afgelopen tienn jaar en bent u bereid voor 2017 een budget voor beleidsondersteunend onderzoek dat overeenkomt met dit gemiddelde?
- 46 Hoe staat het met de projecten om Welfare Quality in Nederland in de melkveehouderij, de vleeskalverhouderij en de pluimveehouderij door te voeren?

- Nr. Vraag**
- 47 Is het mogelijk om de geplande evaluaties van het mest- en bestrijdingsmiddelenbeleid volgend jaar al uit te voeren, en zo ja, bent u bereid om dat te doen?
- 48 Bent u bereid alsnog een project op te starten voor het ontwikkelen van een welzijnsmonitor voor varkens in samenwerking met partijen die hieraan mee willen werken, nu partijen in de varkenssector zoals Keten Duurzaam Varkensvlees en Frievlar aangegeven hebben mee te willen werken aan zo'n project?
- 49 Klopt het dat er voorgesteld wordt de grens die in de Meetlat Duurzame veehouderij is gesteld aan de omvang van een veehouderijbedrijf, in verband met maatlat duurzame veehouderij-certificering, te verhogen en zo ja, waarom gebeurt dit?
- 50 Is het onwenselijk om de gestelde grens in de Meetlat Duurzame Veehouderij te verhogen en is het geen goed signaal naar de mensen die zich ernstig zorgen maken over de steeds verdere schaalvergroting en wilt u ervoor zorgen dat de grens ongewijzigd blijft?
- 51 Kunt u een overzicht geven van de controle-activiteiten van Nederland in de afgelopen vier jaar (a. hoeveel controles hebben er plaatsgevonden, b. hoeveel overtredingen zijn daarbij geconstateerd, c. hoeveel en wat voor sancties zijn daarbij opgelegd, d. wat zijn de tien meest voorkomende overtredingen) in het kader van artikel 27 van de Europese Verordening tot bescherming van dieren tijdens transport (EG Nr. 1/2005)?
- 52 Kunt u aangeven hoeveel veetransporten er bij benadering, in, door en vanuit Nederland hebben plaatsgevonden?
- 53 Kunt u aangeven in hoeverre boetes, opgelegd naar aanleiding van controle en handhaving op grond van artikel 27 van de Europese Verordening tot bescherming van dieren tijdens transport, de eventuele financiële voordelen van overtredingen ontnemen?
- 54 Kunt u aangeven of het aantal controles en de pakkans bij overtredingen, naar aanleiding van controle en handhaving op grond van artikel 27 van de Europese Verordening tot bescherming van dieren tijdens transport, voldoende afschrikwekkend werkt en denkt u niet dat het aantal controles en de pakkans niet drastisch omhoog moeten?
- 55 Kunt u aangeven hoeveel controles van veetransporten er voor 2017 zijn gepland, welk percentage dat is van het te verwachten aantal veetransporten en hoe groot de pakkans en het afschrikkingseffect is?
- 56 Het is bijna tien jaar geleden dat aan de drie genoemde rassen vrijstelling is gegeven?; wilt u de Kamer met hulp van onafhankelijke deskundigen een voortgangsrapportage geven, daarin aangeven hoe noodzakelijk de ontheffing is, hoe reëel de mogelijkheid is om via fokkerij tot het gewenste resultaat te komen en hoeveel jaar hiermee naar schatting nog gemoeid is?
- 57 Vind er een voortgangsbewaking plaats? Zo ja, wat zijn de bevindingen? Zo nee, waarom niet en wilt u dit alsnog instellen?
- 58 Heeft het Ministerie van Economische Zaken een taakstelling opgelegd gekregen als gevolg van de in de Miljoenennota 2017 genoemde ruilvoetgevaller (zie ook Kamerstuk II 2016/17, 34 550, nr. 31, vraag 2)?
- 59 Kunt u per diercategorie (kalveren, schapen, runderen en varkens) aangeven wat de stand van zaken is ten aanzien van het overleg over het privaats borgen van een tweede verzamelslag voor genoemde diercategorieën na het afschaffen van het private kwaliteitsborgingssysteem voor het veetransport, wat ligt er aan voorstellen per diercategorie voor en op welke punten per diercategorie lukt het niet tot een goede borging te komen?

- Nr. Vraag**
- 60 Kunt u per schapenras aangeven wat er sinds 2008 gedaan is om via fokkerij het couperen overbodig te maken? Zijn er meerjarige fokprogramma's voor dit doel, is het oordeel van onafhankelijke deskundigen hierover ingewonnen? Zo ja, wat vinden zij er van (achten zij het plan reëel, hoeveel jaar vergt het te komen tot het gewenste resultaat, wordt al het redelijkerwijs mogelijke gedaan, etc.), zo nee, wilt u dit alsnog inwinnen en de Kamer over hun oordeel informeren?
- 61 Moet, net als eerder bij de varkens is gebeurt, omwille van het dierenwelzijn en het voorkomen van de verspreiding van besmettelijke dierziekten, niet geconcludeerd worden dat de handel via veemarkten en andere vormen waarbij de dieren fysiek verzameld worden, niet verantwoord te regelen en te borgen is, ook niet meer van deze tijd is, en dat naar andere systemen van het bijeen brengen van vraag en aanbod gezocht moet worden en bent u bereid hiernaar onderzoek te organiseren en dit mee te financieren?
- 62 Als het Ministerie van Economische Zaken inderdaad een ruilvoetstukstelling heeft gekregen, hoe groot is de ruilvoetstukstelling voor het ministerie? En hoe groot is deze bij het onderdeel landbouw en natuur?
- 63 Bent u bereid het routinematig toepassen van keizersneden te verbieden met een ontheffing voor die vleesveehouder die meedoen aan een programma om de incidentie van keizersneden terug te dringen? (Vergelijk met de ontheffing voor drie schapenrassen om de staart te couperen)?
- 64 Waar in de begroting 2017 van het Ministerie van Economische Zaken is de ruilvoetstukstelling verwerkt? Bij welke beleidsartikelen is dit gebeurd en wat zijn de beleidsmatige consequenties voor het onderdeel landbouw en natuur?
- 65 Hoeveel veehouders waren er in 2015 en 2016 die Belgisch Blauwen en Verbeterd Roodbont rundvee houden en hoeveel werken er in 2015 en 2016 daadwerkelijk aan het plan van aanpak mee? Klopt het dat een aanzienlijk deel van deze vleesveehouders niet aan het project willen deelnemen?
- 66 Hoe staat het met het voornemen om wettelijk voor te schrijven dat een onbedweld te slachten dier dat niet binnen 40 seconden buiten bewustzijn is alsnog bedweld moet worden?
- 67 Is het waar dat grotere biefstukken vanwege extra bilbespiering bij Belgisch Blauwen en Verbeterd Roodbont keizersneden niet kunnen rechtvaardigen? Dit, temeer daar er andere vleesveerassen en lijnen Belgisch Blauwen en Verbeterd roodbonten zijn die de geboorteproblemen niet kennen en ook prima vlees opleveren.
- 68 Is een keizersnede een zware chirurgische ingreep die alleen bedoeld is voor noodgevallen?
- 69 Is het waar dat, tijdens onbedweld ritueel slachten, 40 seconden uit oogpunt van stress, opwinding en pijn voor het dier onaanvaardbaar is en bent u daarom bereid voor te schrijven dat een dier direct na het aansnijden van de hals alsnog bedweld moet worden?
- 70 Hoe staat het met het organiseren van permanent toezicht van de NVWA op onbedweld slachten, is dit al ingevoerd en zo ja, per wanneer, en zo nee, waarom nog niet en per wanneer gaat dit gebeuren?

- Nr. Vraag**
- 71 Is het waar dat het over lange afstanden aanvoeren van jonge kalfjes onder dikwijls primitieve transportomstandigheden één van de oorzaken is dat zowel kalveren kort na aankomst in Nederland tegen luchtwegaandoeningen en diarree behandeld moeten worden en bent u mede om deze reden bereid het terugdringen en uiteindelijk beëindigen van deze lange afstandstransporten te bewerkstelligen en hiertoe bij de sector en de Europese Commissie en de andere EU-lidstaten aan te kaarten?
- 72 Hoe staat het met het in het Convenant opnemen dat het onbedwelmd slachten beperkt moet worden tot de binnenlandse vraag (dus geen onbedwelmdde slacht voor de export) en wat heeft u tot nu toe gedaan om dit op te nemen in het convenant en per wanneer gebeurt dit?
- 73 Kunt u aangeven in welke levensfase het antibioticagebruik in de vleeskalverhouderij plaatsvindt? Klopt het dat met name in de eerste drie weken na aankomst op het vleeskalverbedrijf veel gekuurd moet worden tegen luchtweginfecties en diarree?
- 74 Bent u met ons van mening dat uit de hele gang van zaken geconcludeerd moet worden dat het niet verantwoord is hele jonge, nog niet gespeende kalveren over lange afstanden te exporteren en bent u bereid bij de Europese Commissie er op aan te dringen in de bijlage van de Europese transportverordening de leeftijd waarop kalveren over lange afstanden vervoerd mogen worden te verhogen tot de leeftijd waarop de dieren gespeend worden (8 a 12 weken)?
- 75 Vindt er nader onderzoek plaats naar het tijdens lange afstandstransporten drenken van kalveren, wat houdt dit onderzoek in, hoe is het georganiseerd en gefinancierd en wilt u de Kamer op de hoogte houden van de voortgang en de resultaten?
- 76 Heeft Wageningen UR een snel onderzoek gedaan naar een tijdelijke oplossing voor het drenken onderweg? Zo ja, hoe was dit georganiseerd en wie heeft dit betaald, wat was hiervan het resultaat, wilt u dit naar de Kamer sturen en kan uit het nog steeds niet certificeren van deze exporten worden geconcludeerd dat Wageningen UR geen snelle, tijdelijke oplossing heeft kunnen vinden?
- 77 Hoe staat het met het regelen dat vlees van onbedwelmd geslachte dieren niet vermengd mag worden met vlees dat afkomstig is wel bedwelmd geslachte dieren?
- 78 Klopt het dat alle competente autoriteiten van de andere EU-lidstaten nog wel de export van jonge kalveren over lange afstanden certificeert, inclusief de export van Nuka's naar Nederland?
- 79 Klopt het dat deze exportcertificering voor kalvertransport nog steeds stil ligt?
- 80 Wat heeft u tot nu toe eraan gedaan om vermenging van vlees van bedwelmdde en onbedwelmdde slacht te voorkomen, hoe gaat dit geregeld worden, bent u bereid een etiketteringsplicht in te stellen, en per wanneer wordt deze scheiding van vleesstromen gerealiseerd?
- 81 Heeft de zuivel- en melkveehouderijsector al ingestemd met de voorgestelde aanscherping van het Convenant weidengang? Zo nee, gaat dit nog gebeuren en als dit niet gebeurt welke consequenties verbindt de regering daar dan aan?
- 82 Kunt u aangeven wat de kalversector tot nu toe gedaan heeft en voornemens is te doen om de aanvoer van jonge kalveren over lange afstanden te verminderen en kunt u aangeven wat daarbij uw rol is?

- Nr. Vraag**
- 83 Wat heeft u gedaan om de kalversector aan te spreken op het verbeteren en verminderen van lange afstandstransporten en tot welke concrete acties heeft dit geleid?
- 84 Is er sprake van een toe- of afname van aanvoer over lange afstanden van kalveren?
- 85 Kunt een overzicht geven per land van herkomst van de invoer van kalveren voor de kalverhouderij over de afgelopen vier jaar en over de eerste drie kwartalen van 2016?
- 86 Welke stimuleringsmaatregelen gaan de sector en u nemen om nu snel een zachte ligplek voor de kalveren te realiseren?
- 87 Is het waar dat de lange duur van het onderzoek extra reden is om de resultaten nu snel te implementeren en een zachte ligbedding wettelijk verplicht te stellen met een overgangstermijn van hoogstens vijf jaar?
- 88 Bent u bereid opname in de maatlat duurzame melkveehouderij te bezien van investeringen ter verbetering van verkaveling met het oog op weidegang?
- 89 Kunt u voor 2017 gedetailleerd en voor 2018 en 2019 globaal aangeven wat de plannen zijn voor besteding van de voor de kalversector bestemde gelden en hoe deze uitgaven volgens u bijdragen aan systeeminnovaties en verduurzaming van de kalfs vleesketen?
- 90 Het is mogelijk aan de Maatlat Duurzame Veehouderij te voldoen en investeringsaftrek te krijgen, terwijl de koeien niet geweid worden, dus bent u, mede gezien de 80 procent-doelstelling, bereid de Maatlat zo aan te passen dat weidegang en het hiertoe hebben van een redelijk huiskavel verplicht is en een knock-out punt vormt voor het verkrijgen van een MDV-certificaat?
- 91 Kunt u voor 2015 en 2016 gedetailleerd aangeven waar de voor de kalversector bestemde gelden aan uitgegeven worden en hoe deze uitgaven volgens u aan systeeminnovaties en verduurzaming van de kalfs vleesketen bijdragen?
- 92 Kunt u voor 2015 en 2016 gedetailleerd aangeven waar de voor de kalversector bestemde gelden aan uitgegeven worden en hoe deze uitgaven volgens u aan systeeminnovaties en verduurzaming van de kalfs vleesketen bijdragen?
- 93 Kunt u voor 2017 gedetailleerd en voor 2018 en 2019 globaal aangeven wat de plannen zijn voor besteding van de voor de kalversector bestemde gelden en hoe deze uitgaven volgens u bijdragen aan systeeminnovaties en verduurzaming van de kalfs vleesketen?
- 94 Wanneer en door wie is het besluit genomen dat er geen jaarlijkse toevoegingen meer worden gedaan aan de begrotingsreserve apurement, zolang het saldo boven de 90 miljoen euro is? Wat is de aanleiding geweest om dit besluit te nemen?
- 95 In welk Kamerstuk is de Tweede Kamer hierover (dat er geen jaarlijkse toevoegingen meer worden gedaan aan de begrotingsreserve apurement, zolang het saldo boven de 90 miljoen euro is) geïnformeerd, naast een korte verwijzing hiernaar in het Voorjaarsnotadebat door de Minister van Financiën?
- 96 Hoe verhoudt het antwoord op vraag 88 over de Eerste supplettoire wet van het Ministerie van Economische Zaken voor het jaar 2016 / Voorjaarsnota («er zal worden beoordeeld of eventuele additionele voeding van de reserve noodzakelijk is» (Kamerstuk 34 485-XIII, nr. 3, p. 26) zich tot de stelling in de begroting (p. 112) dat «bij Voorjaarsnota is besloten geen jaarlijkse toevoegingen aan de reserve meer te doen zolang het saldo boven de 90 miljoen euro is»? Hoe verklaart u het verschil tussen beide stellingen? Hoe is het bedrag van 90 miljoen euro ontstaan?

- Nr. Vraag**
- 97 Hoe hoog is de voorziene hoogte van de begrotingsreserve apurement per 31 december 2016? Kunt u de stand uit de 1e suppletoire begroting van EZ actualiseren (zie Kamerstuk 34 485-XIII, nr. 2, p. 22)?
- 98 Kunt u een overzicht geven van de rente en aflossingen voor bestaande regelingen?
- 99 Waaruit bestaat de veterinaire gezondheidszorg in het Caraïbisch gebied? Welke kosten zijn hiermee gemoeid? Het Diergezondheidsfonds is niet van toepassing op veehouders (en hun dieren) in het Caraïbisch gebied. Is het nodig om voor dit gebied een apart Diergezondheidsfonds op te richten zo nee, waarom niet?
- 100 Welke beleidsmatige doelstellingen heeft het kabinet om de agribusiness te laten floreren? Welke beleidsmatige doelstellingen liggen er om de exportpositie verder te vergroten?
- 101 Wat doet de begroting Economische Zaken 2017 in het algemeen, en via het Toekomstfonds in het bijzonder, om de middelen voor innovatie te richten op maatschappelijke opgaven zoals proefdier-vrije innovatie?
- 102 Kunt u een overzicht geven van de regeldrukvermindering per sector in de landbouw en visserij uitgesplitst, afname van regeldruk en toename van regeldruk, nationale regeldruk en internationale regeldruk?
- 103 Op welke wijze hebben de geavanceerde landbouwproductiemethoden de kans gekregen om zich verder te ontwikkelen? Welke beleidsagenda ligt hieraan ten grondslag? Wat wordt er bedoeld met paragraaf 4.1? Hoe duurzaam is de agrosector op dit moment? Kunt u dit onderbouwen met wetenschappelijke (binnen- en buitenlandse) onderzoeken?
- 104 Wat wordt bedoeld met een voedselsysteem? Op welke manier wil de regering de volksgezondheidsrisico's terug dringen?
- 105 Welke budgettaire gevolgen heeft het later dan 1 januari 2017 invoeren van fosfaatrechten?
- 106 Welke hulp heeft de overheid geboden om de sector te verduurzamen? Wat is het verschil tussen regels stellen en hulp? Kunt u een overzicht geven van de verschillende regels die ingevoerd zijn om de sector te verduurzamen?
- 107 Welke hulp is er door de overheid geboden in de verduurzaming van vleesproductie en -consumptie? Kan de regering een overzicht van alle maatregelen geven?
- 108 Waarom wordt de groepshuisvesting van zeugen als een positief resultaat gezien in het kader van dierenwelzijn? Hoeveel bedrijven doen nog mee met de pilot over de groepshuisvesting zeugen in het kader van de vier dagen-eis?
- 109 Kunt u bevestigen dat 20 procent minder koeien ten opzichte van nu overeenkomt met 3,38 Megaton CO₂ minder broeikasgassen, een reductie van 17 miljoen kilogram fosfaat en 27,6 miljoen kilogram minder ammoniak, zoals is af te leiden uit de LEI-sectorrapportage duurzame zuivelketen 2014 (van december 2015), en zou hiermee het Europese ammoniakplafond (NEC) voor het jaar 2020 gehaald worden?
- 110 Wat wordt de rol van de eigen verantwoordelijkheid bij de insteek dat het voedselsysteem moet helpen om de volksgezondheid te versterken en de maatschappelijke kosten die daarmee gepaard gaan te verminderen?
- 111 Hoeveel (ambtelijk en inhuur) capaciteit en hoeveel financiële middelen zijn ingezet voor de CITES-regelgeving, zowel in de voorbereiding in Brussel als voor de vertaling van de EU-verordening in Nederland?

- Nr. Vraag**
- 112 Welke maatregelen en daarmee mogelijkheden zijn geschapen in de agro op het thema circulaire economie?
- 113 Hoeveel incidenten hebben er op het gebied van voedsel plaatsgevonden in 2016? Kan dit een overzicht zijn naar impact en omvang?
- 114 Hoe ziet de «groente en fruitpolitie» (aanjager) eruit? Hoeveel capaciteit en financiële middelen zijn hiermee gemoeid? Zijn initiatieven zoals «kom in de kas» en «kom in de stal» mislukt? Wat is de feitelijke onderbouwing van de gedachte dat de consument behoefte heeft aan directer contact met producent en herkomst voedsel? Wat zijn de belemmeringen op dit moment voor de consument om directer contact te zoeken? Hoe wordt het streven van een directer contact tussen consument en teler geïmplementeerd bij bijvoorbeeld de sugarsnaps uit Kenia?
- 115 Wat wordt de rol van de overheid bij het inrichten van een «aanjager»?
- 116 Hoe pakt anonimiteit van de voedselproducent uit indien er sprake is van producten met een gemengde inhoud van diverse producten die ook nog eens uit verschillende landen komen?
- 117 Kunt u toelichten of de middelen die vrij worden gemaakt voor handelsmissies ook in worden gezet voor extra middelen voor ondersteuning bij export door de NVWA?
- 118 Kunt u toelichten of verduidelijken of de extra middelen van 10 miljoen euro structureel worden ingezet voor het behouden van landbouwraden? Zo nee, waarom dan wel?
- 119 Kunt u toelichten of de extra middelen voor handelsmissies ingezet gaan worden voor bepaalde sectoren? Zo ja, welke?
- 120 Bent u bereid om de extra middelen van 10 miljoen euro ook in te zetten voor de ondersteuning van de export van Nederlandse agrarische producten als compenserende maatregel op de Russische boycot en de crisis in de varkenshouderij en melkveehouderij? Zo nee, waarom niet?
- 121 Kan er een overzicht gepresenteerd worden met een overzicht van landen waar handelsmissies zijn geweest, waar ze nog naar toe gaan en welke marktbelemmeringen nog moeten worden weggenomen?
- 122 Waar wordt de 10 miljoen euro, die structureel wordt vrij gemaakt, voor gebruikt?
- 123 Welk gedeelte van 1.582 (x1000) euro ten behoeve van opdrachten met betrekking tot diergezondheid en dierenwelzijn (tabel 2.1.2) is bestemd voor diergezondheid, welk deel voor dierenwelzijn en hoe verhouden die bedragen zich tot de bedragen die hier de afgelopen vijf jaar voor zijn begroot?
- 124 Welke activiteiten worden ondernomen op basis van deze niet-juridische verplichte uitgave voor de voedselagenda?
- 125 Op welke wijze wordt het beschikbare budget voor Natuurvisie in 2017 en 2018 besteed?
- 126 Wat is uw inzet en budget om het welzijn van de dieren op de BES-eilanden te bevorderen?
- 127 Wat is uw inzet en budget om de natuur op de BES-eilanden te beschermen?
- 128 Kan voor de overzichtstabel bedrijfslevenbeleid en topsectoren in een nieuwe, van een toelichting voorziene, tabel per jaar (2016–2021) en per post worden aangegeven wat de budgetflexibiliteit is?
- 129 Wat zijn de voorwaarden voor mkb-financiering? Is deze toegankelijk voor de land- en tuinbouwbedrijven? Zo ja, op welke wijze wordt dit aan de sector kenbaar gemaakt? Zo nee, welke overwegingen liggen hieraan ten grondslag?

- Nr. Vraag**
- 130 Waarom wordt er een apart omschakelkrediet voor transitie van de bedrijfsvoering van een gangbaar naar biologisch gecertificeerd agrarisch productiebedrijf specifiek onder de borgstellingsregeling mogelijk gemaakt? Is dit een stimuleringsmaatregel en zo ja, wat zijn de overwegingen? Gaat dit ten koste van andere uitgaven? Wordt het omschakelkrediet ten volle benut en ten koste waarvan gaat dit? Welke andere zaken worden uit de borgstellingsregeling mogelijk gemaakt?
- 131 In hoeverre komt de Borgstelling mkb Landbouwkredieten (BL) tegemoet aan de behoeften van de biologische sector en is er met hen overlegd over de inrichting? Zo nee, gaat dit alsnog gebeuren?
- 132 Valt een bedrijf dat om wil schakelen naar biologische landbouw onder de BL basis, BL starters/overnemers of BL plus? Geldt dat laatste ook voor de biologische sector slechts voor Kassen en Stallen, of is dit breder toepasbaar?
- 133 Kunt u toelichten of het niet contradictoir is dat aan de ene kant er al weinig gebruik van de garantieregeling landbouw gebruik wordt gemaakt en dat nu ook nog eens het percentage waarvoor het Rijk garant staat wordt verlaagd?
- 134 Welke aanjaagacties en stimulering van innovatief en duurzaam bedrijfsleven hebben er op het gebied van landbouw en visserij plaatsgevonden?
- 135 Wat valt precies onder de term «biobased»?
- 136 Wat zijn de mogelijkheden om een deel van de middelen in het Toekomstfonds te bestemmen als startkapitaal voor een fonds voor proefdiervrije innovaties?
- 137 Kunt u inhoudelijk reageren op de kritiek van de Studiegroep Duurzame Groei dat het huidige Toekomstfonds beperkt effectief is vanwege een beperkte voeding en de expliciete eis van revolve-rendheid en wat doet u met de suggestie dat een vernieuwd, breed toegankelijk «Toekomstfonds+», verbonden aan specifieke maatschappelijke doelen, ook investeringen zou kunnen financieren die niet of beperkt revolverend zijn?
- 138 Worden er voorbereidingen in gang gezet om conform het advies van de Studiegroep Duurzame Groei een «Toekomstfonds+» te vormen, zodat hieruit geïnvesteerd kan worden in maatschappelijke doelen zoals proefdiervrije innovatie?
- 139 Speelt de Nederlandse biotechnologiesector een rol in het versterken van de innovatieve kracht van Nederland? Welke uitgaven zijn hiervoor beschikbaar?
- 140 Wat zijn de voorwaarden en de planning voor de tweede tender van de regeling Toekomstfondskrediet voor Onderzoeksfaciliteiten (TOF)?
- 141 Als we de parijs-doelstellingen voor niet ETS-sectoren vertalen naar de melkveehouderij, hoeveel minder broeikasgassen moet de melkveehouderij in 2030 uitstoten en hoe verhoudt dit zich tot de NEC richtlijn voor ammoniak en de doelen voor schoon grond- en oppervlaktewater, en hoe bent u van plan om dat doel ook te realiseren?
- 142 De melkveesector heeft laten zien zich niet aan de afspraken rond weidegang en het respecteren van het fosfaatplafond te houden, denkt u dat ze zich wel zullen houden de toezegging binnen de duurzame zuivelketen om alleen maar klimaatneutraal te groeien ten opzichte van 2011, aangezien de broeikasgasemissies van deze sector sinds 2011 juist zijn toegenomen?
- 143 Wanneer en op welke wijze gaat u optreden om de klimaatimpact van de melkveehouderij te verminderen?

Nr.	Vraag
144	Kunt u een stand van zaken geven over het rapport begeleidings-
traject Groepshuisvesting in de vroege dracht? Wanneer wordt er
een beslissing genomen over het vervoltraject en informeert u de
Kamer hierover?
145	Kunt u de stand van zaken geven met betrekking tot herinvoering
van stalkeuring?
146	Wat is de stand van zaken met betrekking tot het rapport begelei-
dingstraject Groepshuisvesting in de vroege dracht? En hoe ziet
het vervolg eruit?
147	Wat is de stand van zaken met betrekking tot de herinvoering van
stalkeuring?
148	Wat is de stand van zaken met betrekking tot het wetsvoorstel
dieraantallen en volksgezondheid?
149	Biedt het onderzoek Veehouderij en Gezondheid Omwonenden,
waarvan de onderzoekers zelf aangeven dat er nog nader
onderzoek nodig is naar de werkelijke relatie tussen veehouderij en
gezondheid, te weinig aanknopingspunten om de Wet Dieraantal-
len in te voeren? Wat wordt het vervolg nu blijkt dat er geen
duidelijk relatie is?
150	Wat is de stand van zaken voor wat betreft de benutting van de
bestaande innovatieregelingen voor de visserij?
151	Kunt u toelichten in hoeverre de herziening van het Meerjarig
Financieel Kader en de regels voor de EU-begroting naar verwach-
ting gevolgen hebben voor de Europese geldstromen op het
terrein van landbouw en visserij?
152	Hoe wordt de inzet op het toelaten van nieuwe veredelingstechnie-
ken zodat onder meer nieuwe technieken die in Nederland zijn
ontwikkeld ook door Nederlandse bedrijven kunnen worden
toegepast?
153	Kunt u toelichten wat het meerjarig budget is voor de voedse-
lagenda en hoe dit wordt bekostigd? Worden hiervoor andere
uitgaven op artikel 6 verlaagd?
154	Hoeveel draagt de primaire sector intensieve veehouderij in
Nederland bij aan het Bruto Nationaal Product?
155	Kunt u aangeven welke middelen worden vrijgemaakt om ook in
de toekomst uitvoering te geven aan de ambities en doelen van het
Convenant Schone en zuinige agrosectoren? Bent u bereid
hiervoor middelen beschikbaar te stellen?
156	Hoeveel varkens, koeien en pluimveedieren telde Nederland
gemiddeld in 2015?
157	Hoeveel kilogram soja wordt momenteel gemiddeld in Nederland
verbouwd en hoeveel soja importeert Nederland voor eigen
gebruik?
158	Kunt u een stand van zaken en een krachtenveldanalyse geven
over de lopende onderhandelingen over de vereenvoudiging van
de vergroening?
159	Hoeveel boeren, in percentage van totaal, heeft voor de vergoe-
ding van vanggewassen uit de lijst van Ecological Focus Area's in
het vergroeningsdeel in pijler 1 gekozen?
160	Waar op de begroting vinden we de zogenaamde «nationale
enveloppe» ter waarde van 22,9 miljoen euro en aan welke
maatregelen wordt dit geld besteed?
161	Waarom is de motie van het lid Grashoff (Kamerstuknummer
27 858, nr. 350) die vraagt om een gebruiksverbod van het middel
imidacloprid in de glastuinbouw, niet uitgevoerd?
162	Welke vormen van stimulering voor mestverwerking heeft u voor
ogen in het kader van het Actieplan Vitalisering Varkenshouderij?

- Nr. Vraag**
- 163 Op welke wijze wordt maximaal ingezet op het stimuleren van de kabinetsambitie van 80 procent weidegang in 2020? Welk budget is hiervoor beschikbaar?
- 164 Kunt u toelichten of en waarom naast de btw-landbouwregeling, waarvan het kabinet heeft beslist deze per 1 januari 2018 af te schaffen, de veehandelsregeling wordt afgeschaft?
- 165 Kunt u aangeven hoe u de middelen die voorheen werden besteed aan de btw-landbouwregeling per 1 januari 2018 gaan worden besteed? Gaan deze geïnvesteerd worden in de landbouw?
- 166 Kunt u toelichten waarom in de Nota naar aanleiding van het verslag van de wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2017) (Kamerstuk 34 552, nr.14) staat dat op basis van het Beleidsonderzoek Agro de btw-landbouwregeling wordt geschrapt, terwijl het kabinet naar aanleiding van dit interdepartementaal onderzoek eerder concludeerde dat «Het kabinet ziet op dit moment geen draagvlak de fiscale landbouwregelingen te wijzigen» (Kamerstuk 30 991, nr. 25, p.7)? Op basis waarvan en waarom wordt er nu een andere conclusie getrokken op basis van hetzelfde onderzoek?
- 167 Waarom ziet de regering nu wel draagvlak voor afschaffing van de btw-landbouwregeling en in de brief over het Interdepartementaal Beleidsonderzoek Agro-, visserij-, en voedselketens (Kamerstuk 30 991, nr. 25) nog niet?
- 168 Is de veronderstelling juist dat de btw-landbouwregeling met name benut wordt door kleine bedrijven en dat afschaffing derhalve schaalvergroting bevordert? Acht u dit wenselijk?
- 169 Bent u voornemens, in lijn met het Interdepartementaal Beleidsonderzoek Agro-, visserij-, en voedselketens (Kamerstuk 30 991, nr. 25), de bij afschaffing van de btw-landbouwregeling extra binnenkomende middelen in te zetten ten behoeve van verduurzaming van en innovatie in de landbouw?
- 170 Welke beleidsvoornemens zijn er om het middelenpakket sneller aan te vullen met laagrisicomiddelen? Welke concrete stappen worden gezet om de toelating van laagrisicomiddelen te vereenvoudigen en te versnellen?
- 171 Kan de regering aangeven wat de definitie van weidegang is en hoe deze bepaald wordt? Wordt deze definitie en bepaling van het percentage door alle betrokken partijen onderschreven? Zo nee, door welke partijen niet?
- 172 Kan de regering een toelichting geven op de btw-landbouwregeling die afgeschaft wordt? Staat de afschaffing in verhouding met de toename van de lasten?
- 173 Welke acties gaat u ondernemen naar aanleiding van het advies van de SER over de verduurzaming van de veehouderij?
- 174 Welke stimuleringsmaatregelen om weidegang bij koeien te bevorderen heeft de regering genomen en gaat zij nog nemen om aan de 80 procent weidegang-ambitie bij te dragen?
- 175 Het budget dierproeven (1.896 x 1.000 euro) valt binnen Economische Zaken binnen het beleidsterrein Voedselketens en is voor 2017 nog in beheer gegeven bij Zon-Mw. Zit er in andere posten van de begroting voor 2017 financiering voor fundamenteel onderzoek met inzet van dierexperimenten? Zo ja, binnen welk beleidsterrein of specifieke opdracht van het Ministerie van Economische Zaken, uitgedrukt in geld?

- Nr. Vraag**
- 176 De Staatssecretaris van Economische Zaken heeft een sterke ambitie uitgesproken op het afbouwen van dierexperimenten en dierproeven in Nederland. Daarbij gaat het niet uitsluitend over voedsel. Valt het om die reden te overwegen om dit budget binnen de begroting elders onder te brengen en bijvoorbeeld (ook) mee te nemen binnen Bedrijvenbeleid: innovatie en duurzaam ondernemen?
- 177 Waarom is ervoor gekozen het budget voor Duurzame Veehouderij af te bouwen, bestaande regelingen niet te verlengen en geen nieuwe regelingen op te zetten? Wat betekent dat voor de verdere verduurzaming van de veehouderij?
- 178 Kunt u precies aangeven hoe het budget voor de voedselagenda zal worden besteed (hoeveel middelen voor welke projecten en doelen)?
- 179 Kunt u aangeven welk deel van de middelen voor de voedselagenda benut zullen kunnen worden door boeren, tuinders en vissers?
- 180 Waarom is er niet voor gekozen minder budget in te zetten voor de voedselagenda en meer voor verduurzaming van de veehouderij?
- 181 Kunt u aangeven waarom de subsidieregeling Duurzame Veehouderij wordt verlaagd?
- 182 Hoe komt het dat de inkomsten van het mestbeleid tussen 2015 en 2016 zijn verdubbeld?
- 183 Hoeveel subsidie is ingezet voor de Ambitieagenda vleeskalverhouderij? Kan de regering een overzicht geven van de verschillende onderdelen?
- 184 Hoeveel kost de inzet van ambtenaren op het mest-dossier?
- 185 Hoeveel extra kosten voor het mestbeleid verwacht u nu het stelsel van fosfaatrechten niet snel ingevoerd zal worden?
- 186 Op welke wijze wordt er aandacht besteed aan een vruchtbare en gezonde bodem?
- 187 Welk deel van de begroting gaat naar BIJ12 en/of provincies om daarmee innovatie in gewasbescherming te stimuleren – waarmee specifiek innovatie in het weren en verjagen van schadeveroorzakende dieren zoals ganzen wordt bedoeld?
- 188 Kunt u de toegezegde NVWA-analyse met betrekking tot de toelating van kleine toepassingen van gewasbeschermingsmiddelen en de voorwaarden daarvoor naar de Kamer sturen, inclusief uw reactie daarop? Zo niet, wat is de stand van zaken?
- 189 Welke concrete maatregelen gaat u volgend jaar nemen om de vervuiling door bestrijdingsmiddelen aan te pakken?
- 190 Op welke manier geeft u invulling aan de opdracht van de Europese Commissie om maatregelen te nemen om de waterkwaliteit te verbeteren en daarbij de landbouw nadrukkelijk mee te nemen aangezien landbouwgif en mest de grootste knelpunten zijn?
- 191 Hoeveel geld is er voor de opvang van verwaarloosde en mishandelde landbouwdieren in 2017 gereserveerd?
- 192 Hoeveel geld is er in 2017 beschikbaar voor het stimuleren van maatschappelijk geaccepteerde fokkerij van honden?
- 193 Wat is de stand van zaken met betrekking tot het rapport begeleidingstraject Groepshuisvesting in de vroege dracht? Hoe ziet het vervolg eruit?
- 194 Wat is de stand van zaken met betrekking tot de herinvoering van de stalkeuring?
- 195 Wat is de toedeling naar fte's van de capaciteit van de NVWA over de verschillende sectoren?

- Nr. Vraag**
- 196 Wat heeft de kalversector tot nu toe gedaan aan het terugdringen van het antibioticagebruik en wat gaat er verder gebeuren om het absoluut en relatief gezien hoge gebruik drastisch terug te dringen?
- 197 Kunt u een overzicht geven van de ontwikkeling van het antibioticagebruik in de kalversector sinds 2009 en daarbij aangeven hoeveel bedrijven in het streef- (groen), signalerings- (oranje), respectievelijk actiegebied (rood) zitten?
- 198 Hoe wordt de voorlichting ten aanzien van de risico's van suikerinname in het programma Jong Leren Eten vormgegeven?
- 199 Wanneer en op welke wijze wordt de Kamer geïnformeerd over de voortgang en de resultaten van het programma Jong Leren Eten?
- 200 Op welke manier wordt de ambitie van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport om tot een breder en gezonder productenaanbod te komen, meegenomen in de kennis- en innovatieprogramma's van de topsectoren?
- 201 Welke projecten die vallen onder het programma Jong leren eten worden ondersteund vanuit het ministerie, zowel financieel, beleidsmatig als anders? Wat is de doelstelling van dit project?
- 202 Wat zijn, naast het eerste deel in de vleesketen, de delen in de vleesketen? Welke regels gelden voor deze delen? In hoeverre wordt daaraan voldaan?
- 203 Hoeveel zou het opleveren als we vlees in het hoge btw-tarief zouden stoppen? Hoeveel zou het opleveren als we ook zuivel onder het hoge btw-tarief zouden belasten?
- 204 Welke nieuwe initiatieven op het gebied van internationale voedselzekerheid worden er ontplooid?
- 205 Wordt er in 2017 een bedrag vanuit apurement onttrokken? Zo ja, waarvoor?
- 206 Acht u het verantwoord om de begrotingsreserve apurement terug te laten lopen tot 90 miljoen euro? Zo ja, waarom zou u dan nog de begrotingsruimte tussen 174.524 en 90 miljoen euro, een ruime 80 miljoen euro, aanhouden per 31 december 2016? Wat gaat u dan met deze 80 miljoen euro doen?
- 207 Op basis waarvan zijn de middelen voor het flankerend beleid pelsdierhouderij juridisch verplicht?
- 208 Wanneer zijn voor het laatst de criteria voor duurzame stallen aangepast en wanneer bent u voornemens om deze weer bij te stellen?
- 209 Kunt u toelichten wanneer en door wie het besluit is genomen dat er geen jaarlijkse toevoegingen meer worden gedaan aan de begrotingsreserve apurement, zolang het saldo boven de 90 miljoen euro is? Wat was de aanleiding om dit besluit te nemen?
- 210 Kunt u aangeven hoe het antwoord op vraag 88 bij Eerste suppletoire begroting van het Ministerie van Economische Zaken voor het jaar 2016 / Voorjaarsnota («er zal worden beoordeeld of eventuele additionele voeding van de reserve noodzakelijk is») (34 485-XIII, nr. 3, p. 26) zich verhoudt tot het gestelde in de begroting dat «bij Voorjaarsnota is besloten geen jaarlijkse toevoegingen aan de reserve meer te doen zolang het saldo boven de 90 miljoen euro is»?
- 211 Kunt u een onderbouwing geven van het minimaal benodigde saldo van 90 miljoen euro in de begrotingsreserve apurement, in relatie tot de prognose van de te ontvangen boetes?
- 212 Hoe hoog is de voorziene hoogte van de begrotingsreserve apurement per 31 december 2016? Kunt u de stand uit de 1e suppletoire begroting van Economische Zaken actualiseren (zie Kamerstuk 34 485-XIII, nr. 2, p. 22)?

- Nr. Vraag**
- 213 Acht u het verantwoord om de begrotingsreserve apurement terug te laten lopen tot 90 miljoen euro? Zo ja, wat gaat u doen met de ruimte in de begrotingsreserve als deze per 31 december 2016 hoger is dan 90 miljoen euro? Is het nodig deze aan te houden?
- 214 Kunt u aangeven hoeveel in 2017 de feitelijke bezuiniging bedraagt op het groen onderwijs?
- 215 Bent u bereid om op basis van het rapport «Groen onderwijs in beweging» (documentnummer 2016D39850) voor 2017 de basisbekostiging voor de Agrarische Opleidingscentra's te bepalen?
- 216 Is voor het groen onderwijs hetzelfde budget beschikbaar als voor het onderwijs dat bekostigd wordt via het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap?
- 217 Waar ligt de nadruk op de educatie voor de inzet van subsidies? Het programma Jong leren eten; welke doelstellingen op het gebied van educatie heeft dit programma? Kunt u een overzicht geven van de subsidies die over 2016 zijn verstrekt met een omschrijving van doelstelling en organisaties die de subsidie ontvangen heeft? Zijn er randvoorwaarden om voor subsidie in aanmerking te komen? Zo ja welke?
- 218 Welke aanvullende maatregelen zijn er in het Natuurpact het afgelopen jaar getroffen en gaan er het komende jaar genomen worden om dichterbij de doelstellingen de Kaderrichtlijn Water te komen en hoeveel budget is daarvoor uitgetrokken?
- 219 Hoe is de verhouding tussen de verantwoordelijkheid tot het beschermen en versterken en het duurzaam benutten van de natuur en biodiversiteit?
- 220 Kunt u toelichten welk bedrag gereserveerd is voor het bestendigen van groen vrijwilligerswerk en van welke regeling en budget dit onderdeel uitmaakt? Indien er geen budget voor is, bent u bereid dit vrij te maken voor het ondersteunen van vrijwilligerswerk in het groen? Zo nee, waarom niet?
- 221 Met ingang van 1 januari 2017 wordt de nieuwe Wet natuurbescherming van kracht. Heeft de regering naast de decentralisatie van natuurbeheer naar de provincies ook de decentralisatie van het dierenwelzijn met betrekking tot de Oostvaardersplassen reeds verankerd?
- 222 Welke bezuinigingsopties uit de Beleidsdoorlichting Natuur en regio 2016 heeft de regering omgezet in bezuinigingsmaatregelen voor deze begroting? Welke argumenten heeft de regering gebruikt om de voorgestelde bezuinigingsmaatregelen niet in te zetten?
- 223 Kunt een verantwoording overleggen van de middelen die beschikbaar zijn gesteld voor Caribisch Nederland? Zijn de doelen behaald en zijn de middelen doeltreffend en doelmatig besteed?
- 224 Kan in kaart worden gebracht hoe de extra investering van 4 miljoen euro, zoals aangekondigd in de brief van de Staatssecretaris op 10 oktober 2016 (Kamerstuk 33 576, nr. 88), voor de Marker Wadden gefinancierd gaat worden?
- 225 Wanneer gaat u aan de Kamer een overzichtelijke kaart te sturen met daarop alle verworven en ingerichte Natuurnetwerk Nederland-gebieden staan?
- 226 Hoeveel geld, ten opzichte van de begroting van vorig jaar, wordt dit jaar extra aan natuur uitgegeven?
- 227 Kunt u een overzicht geven van de ontwikkeling van de weidevogelpopulatie in Nederland vanaf het kabinet Rutte II?
- 228 Hoeveel grutto jongen zijn er in het afgelopen broedseizoen in Nederland geboren (en zijn uitgevlogen)?

Nr.	Vraag
229	Hoe is exact invulling gegeven aan de gedane toezeggingen bij de motie van het lid Van Gerven (Kamerstuk 34 475 XIII, nr. 10) die de regering verzoekt, bij post 18.2 heldere natuurdoelstellingen te formuleren en informatie over de doeltreffendheid te verstrekken bij begrotingspost 18.2, en hierover bij de volgende begroting te rapporteren aan de Kamer?
230	Welke concrete stappen bent u van plan in 2017 te nemen om de Rode Lijst van Nederlandse soorten te verkorten?
231	Kunt u aangeven welk bedrag op de begroting is gereserveerd voor het actualiseren van en communiceren over de Rode Lijst in 2017?
232	Kunt u een toelichting geven op de begrotingspost «Caribisch Nederland» onder het kopje «Opdrachten»?
233	U geeft in uw brief (Kamerstuk 31 710, nr. 46) aan dat vanuit het Ministerie van Economische Zaken de komende jaren 12 miljoen euro wordt geïnvesteerd in projecten die de ambities uit de Natuur Ambitie Grote Wateren dichterbij brengen; zijn dit de bedragen die op de tabel op pagina 121 van de begroting worden genoemd (7.028 miljoen voor 2016 en 6.117 miljoen voor 2017)?
234	Kunt u aangeven hoe de bedragen voor de Natuurambitie Grote Wateren worden besteed en hoe u verwacht dat deze bijdragen aan de Natuurambitie Grote Wateren?
235	Hoeveel geld is sinds het aantreden van het kabinet Rutte I en het kabinet Rutte II per jaar bezuinigd op het natuurbudget? Kan hiervan een schematisch overzicht worden gegeven?
236	Kunt u aangeven hoeveel geld er beschikbaar is voor de handhaving van de regelgeving omtrent CITES en kunt u uitsplitsen waar deze kosten precies voor worden gemaakt?
237	Hoeveel hectare landbouwgrond is in het bezit van de rijksoverheid?
238	Wat zijn de voorwaarden die worden gesteld bij verpachting van de gronden in het bezit van de rijksoverheid? Zijn er biodiversiteitsdoelen gesteld?
239	Wat zijn de voorwaarden bij de verkoop van de gronden van de rijksoverheid?
240	Hoe ziet de inrichting van de landingsrente eruit, om welke projecten gaat het nog en hoeveel projecten betreft het?
241	Hoeveel hectare grond is er in 2016 verkocht?
242	Is de veronderstelling juist dat sprake is van een gat in de onderhavige begroting nu voor een deel van het extra budget voor de NVWA nog dekking gevonden moet worden?
243	Welke meevallers verwacht u in de Najaarsnota 2016 of in de Voorjaarsnota 2017 voor dekking van de extra bijdrage aan de NVWA?
244	Waar is het bedrag van 9,2 miljoen euro uit afkomstig? Waar is het uit opgebouwd?
245	Waarom is het budget van 6,3 miljoen euro nog niet geraamd? Waar is het bedrag voor bedoeld?
246	Betreft het hier dezelfde 9,2 miljoen euro als de 9,2 miljoen euro genoemd in de beantwoording bij de vragen over de Slotwet 2015 van het Ministerie van Economische Zaken, Kamerstuk 34 475-XIII, nr. 6, pagina 55, antwoord op vraag 185?
247	Waarom spreekt u over een technische verwerking ten aanzien van de nog niet gevonden dekking voor de extra bijdrage aan de NVWA?
248	Wanneer kan de Kamer het herijkte Plan van aanpak, inclusief de budgettaire gevolgen, verwachten?

Nr.	Vraag
249	Hoe is de structurele bijstelling vanuit de Rijksbegroting, zoals genoemd in Kamerstuk 33 835, nr. 33, opgenomen in de agensschapsbegroting van de NVWA?
250	Waarom spreekt u van een «technische verwerking» bij de nog niet gevonden dekking voor de extra bijdrage aan de NVWA?
251	Kunt u toelichten of er een gat in de begroting van het Ministerie van Economische Zaken voor het jaar 2017 zit, nu er nog geen besluit is genomen over de dekking van de extra bijdrage aan de NVWA? Zo nee, waarom niet?
252	Verwacht u in de Najaarsnota 2016 of in de Voorjaarsnota 2017 de door u voorgestelde extra bijdrage aan de NVWA te kunnen realiseren? Zo ja, hoe? Zo nee, waarom komt er toch geen extra bijdrage voor de NVWA?
253	Waar komt de stijging voor 2017 van bijna 10 miljoen euro ten opzichte van de Eerste suppletoire begroting 2016 voor kosten eigen personeel vandaan? Waar is het extra eigen personeel voor bedoeld?
254	Kunt u de oorzaak van de vertraging bij de uitvoering van het Plan van aanpak NVWA op het onderdeel ICT-vernieuwing toelichten? Betreft het een nieuwe vertraging ten opzichte van eerder verkregen informatie? Zo ja, wat betekent de vertraging voor de te behalen doelen bij de ICT-vernieuwing NVWA?
255	Waar is de verwachte stijging van bijna 5 miljoen aan extra omzet derden voor 2017 ten opzichte van de 1e suppletoire begroting op gebaseerd?
256	Waarom heeft u de extra bijdrage aan de NVWA, waarvoor u in de Miljoenennota 2017 dekking zou vinden, nog niet gevonden?
257	Is het juist dat er een gat in de begroting 2017 van het Ministerie van Economische Zaken zit, nu er nog geen besluit is genomen over de dekking van de extra bijdrage aan de NVWA? Zo nee, waarom niet?
258	Verwacht u in de Najaarsnota 2016 of in de Voorjaarsnota 2017 meevallers op de begroting Economische Zaken om de extra bijdrage aan de NVWA te kunnen betalen?
259	Wat is de oorzaak van de vertraging bij de uitvoering van het plan van aanpak NVWA, op het onderdeel ICT-vernieuwing? Betreft het een nieuwe vertraging ten opzichte van informatie die de Tweede Kamer eerder heeft ontvangen?
260	Wat betekent de vertraging voor de te behalen doelen bij de ICT-vernieuwing NVWA?
261	Hoe verklaart u dat in het NVWA-overzicht de kosten van de ICT en aanverwante kosten eerst 31,7 miljoen euro waren en nu 62,2 miljoen?
262	Is het waar dat er minder mensen bij de NVWA werken, maar dat er wel structureel 23,1 miljoen meer per jaar naar de NVWA gaat? Moet hieruit worden geconcludeerd dat er mensen uit moeten om het ICT systeem te betalen?
263	Is het waar dat KPMG adviseert om KPMG het ICT beheer bij de NVWA te laten doen voor 3,1 miljoen euro per jaar? Doet KPMG nog meer van het ICT gebeuren?

- Nr. Vraag**
- 264 In het NVWA ICT-budget staat 69,2 miljoen euro aan ICT en ICT gerelateerde kosten; daarnaast komt er jaarlijks 3,1 miljoen euro toekomstige ICT-kosten vanaf 2018 bij en stijgen de kosten voor ICT-beheer van 6,7 miljoen euro naar jaarlijks 14 miljoen vanaf 2018 (totaal elk jaar 10,4 miljoen extra kosten). Wat staat hier aan baten tegenover? Is dat de 14,4 structureel vanaf 2020, of zijn er nog meer baten? Wegen de baten dan wel tegen de kosten op en kunt u dit onderbouwen? Een essentiële vraag daarbij is: hoe lang gaat het ICT-systeem mee? Is het waar dat als het tot 2025 mee gaat, we lang niet uit de kosten komen?
- 265 Wat is de stand van zaken betreffende de gesprekken tussen NVWA, vakbonden en ondernemingsraden betreffende de reorganisaties? Kunt u alle documenten hierover naar de Kamer sturen?
- 266 Kan er een overzicht en uitsplitsing van kosten «overig» en voor de post «laboratoriumonderzoek» worden gegeven? Welke laboratoria worden door de NVWA gebruikt? Zijn hier ook huurlocaties bij en zo ja, welke?
- 267 Gaat u naar aanleiding van de kritiek van de Raad van State dat de NVWA-tarieven onder meer in strijd zijn met de eigen uitgangspunten van het kabinet voor retributies deze tarieven nog naar beneden bijstellen? Zo ja, hoe? Zo niet, waarom niet?
- 268 Wat wordt verstaan onder kosten «(inter)nationale projecten»?
- 269 Hoe is de verhouding bij andere overheidsdiensten tussen de vaste personele kosten en de overige personeelsgerelateerde kosten? Komt dat overeen met de 7 procent bij de NVWA?
- 270 Hoe zijn de doorlooptijden bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) geregeld?
- 271 Kunt u de werkbelasting van de RVO inzichtelijk maken op het gebied van land- en tuinbouw en de visserij?
- 272 Kunt u aangeven hoeveel bezwaarschriften de RVO op dit moment op het gebied van land- en tuinbouw en de visserij in behandeling heeft? Over welke regelingen worden bezwaren ingediend, en welk percentage van aanvragen betreft het? Worden de bezwaren op normale termijnen (zonder uitstel en verlening) afgehandeld? Zo nee, kunt u de duur en het waarom van het uitstel toelichten?
- 273 Hoe staat het per diersector met het opzetten van producenten- of bedrijfsorganisaties bij wijze van alternatief voor de weggevallen van het Productschap voor vee, vlees en eieren en het Productschap voor zuivel en het Productschap voor diervoeder?
- 274 In hoeverre koppelt EZ de problematiek van hondenagressie aan het gevaar op zoönose en vallen oplossingsrichtingen hiervoor binnen de begroting van het Diergezondheidsfonds?
- 275 Kunt u toelichten of de «onttrekking apurement» een nieuwe onttrekking is, of dat het een verwerking betreft van de in het voorjaar aangekondigde onttrekking ten behoeve van de NVWA?
- 276 Betreft de «onttrekking apurement» op pagina 176 van de begroting (nieuwe mutatie sinds de Voorjaarsnota) een nieuwe onttrekking, of betreft het een verwerking van de in het voorjaar aangekondigde onttrekking ten behoeve van de Nederlandse Voedsel en Warenautoriteit (NVWA)?

- Nr. Vraag**
- 277 Waarom mist in hoofdstuk 7.4 (moties & toezeggingen) bij de toezeggingen van de Staatssecretaris de toezegging van 22 januari 2016 in Aanhangselnummer 1233 luidende: «Mede in verband met diergezondheidsrisico's is besloten om export van paarden alleen nog toe te staan vanaf erkende verzamelplaatsen en niet meer vanaf paardenmarkten. Hiervoor is een wijziging nodig van de Regeling handel levende dieren en levende producten. Het streven is om deze wijziging voor de zomer in te laten gaan. Door middel van deze aanpassingen zal het welzijn van paarden die bestemd zijn voor de export en van paarden op markten beter gewaarborgd kunnen worden»?
- 278 Wanneer kan de Kamer de uitvoering van de motie van het lid Lidders over wet- en regelgeving die nieuwe technieken in de precisielandbouw belemmeren (Kamerstuk 34 300-XIII, nr. 108) verwachten?
- 279 Is bekend hoeveel oppervlakte braakliggend terrein er in Nederland is, en hoeveel procent van deze oppervlakte is ingevuld met tijdelijke natuur? In welke mate wordt er door grondeigenaren en projectontwikkelaars gebruik gemaakt van de juridische mogelijkheden die de regeling Tijdelijke Natuur biedt?
- 280 Welke stappen heeft u inmiddels gezet ter uitvoering van de motie van het lid Dijkgraaf c.s. met betrekking tot het streefbeeld voor schieraal (Kamerstuk 29 664, nr. 149)? Wat is de stand van zaken?
- 281 Wanneer gaat u de motie met betrekking tot snelle start van de wolhandkrab pilot (Kamerstuk 29 664, nr. 146) uitvoeren?
- 282 Hoeveel procent van de EU Landbouwsubsidies (pijler 1) ontvangen de 10 procent grootste ontvangers zowel qua percentage als bedrag? Hoeveel procent van de EU Landbouwsubsidies (pijler 1) ontvangen de 20 procent grootste ontvangers en zowel qua percentage als bedrag?
- 283 Kunt u een overzicht geven van de 10 procent grootste ontvangers van EU landbouwsubsidies (pijler 1)?
- 284 Ontvangen niet-landbouw bedrijven EU landbouwsubsidies (pijler 1)? Zo ja, welke? Ontvangt het Koningshuis EU landbouwsubsidies (pijler 1)? Zo ja, welke en voor welk bedrag? Ontvangt het Koningshuis andere EU-subsidies? Zo ja, welke en voor welk bedrag?
- 285 De regering heeft geconstateerd dat kalverhouders voor 92 procent afhankelijk zijn van Europese landbouwsubsidies; hoe is dit percentage voor andere segmenten van de agrarische sector? Zijn hier nieuwe cijfers over beschikbaar en is de regering bereid de Kamer hier jaarlijks bij de begroting over te informeren?
- 286 Op welk bedrag zijn de EU landbouwsubsidies (pijler 1) nu gemaximeerd en welke ondergrens voor uitkering wordt gehandhaafd?
- 287 Wat is het foutenpercentage bij de uitgifte van EU-subsidies betreffende de verschillende posten landbouw en visserij?
- 288 Welke concrete effecten verwacht u in 2017 en 2018 met uw plannen omtrent agrarisch natuurbeheer?
- 289 Welke subsidies zijn er in 2017 beschikbaar in Nederland voor mestverwerking?
- 290 Hoeveel budget is er in totaal aan subsidies beschikbaar voor mestverwerking in 2017? Kan dit uitgesplitst worden per subsidie?
- 291 Hoe hebben de verschillende vormen van subsidies en het totale subsidiebudget voor mestverwerking zich de afgelopen vijf jaar ontwikkeld? Welke totaalbedragen aan subsidie waren er de afgelopen vijf jaar beschikbaar voor mestverwerking?